

୧.ପିପ୍ପଳୀ

ଉଦ୍ଭିଦ ପରିଚୟ:

ପିପ୍ପଳୀ ମୁଖ୍ୟତ ମାଲ୍ୟବସିଆ ତଥା ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ଜନ୍ମିତ ଉଦ୍ଭିଦ ଏତଦ ବ୍ୟତୀତ ଶ୍ରୀଲଙ୍କା, ସିଙ୍ଗାପୁର, ଆଫଗାନିସ୍ତାନ, ଫିଲିପାଇନ୍ସ ତଥା ବର୍ମା ଆଦି ଦେଶରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ । ଭାରତରେ ମୁଖ୍ୟତ ଉଷ୍ଣ ପ୍ରଦେଶ ତଥା ଅଧିକ ବର୍ଷ ହେଉଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ର ଜଙ୍ଗଲରେ ଏହା ପ୍ରକୃତିକ ଭାବରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ ।

ପିପ୍ପଳୀ ଏକ ସୁଗନ୍ଧିଯୁକ୍ତ ଲତା ଜାତୀୟ ଔଷଧୀୟ ଉଦ୍ଭିଦ, ଏହା ଭୂମି ଉପରେ ମାଡ଼ିଥାଏ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବୃକ୍ଷର ସାହାରା ନେଇ ମାଡ଼ି ଥାଏ । ଏହାର କାଣ୍ଡରୁ ଉପମୂଳ ବାହାରି ଥାଏ, ଯାହାର ସାହାରା ନେଇ ଉପରକୁ ମାଡ଼ିବ ସହିତ ଶାଖା ପ୍ରଶାଖା ମେଲିଥାଏ । ଏହାର ପତ୍ର ଗୁଡ଼ିକ ପାନପତ୍ର ଆକାରର ହୋଇଥାଏ ଯାହାର ଲମ୍ବା ୫ ରୁ ୭ ସେ. ମି. ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ବର୍ଷ ଋତୁରେ ଏଥିରେ ଫୁଲ ଆସିଥାଏ ଓ ଶରତ ଋତୁରେ ଫଳ ଆସିଥାଏ । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଫଳଗୁଡ଼ିକ ସବୁଜ ରଙ୍ଗର ପରେପରେ ଇଷଦ ହଳଦୀ ରଙ୍ଗ ଓ ପରିପକ୍ୱ ହେଲାପରେ ଧୂସର ରଙ୍ଗ ହେଇଥାଏ । ଆନୁର୍ବେଦ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ଏହାର ଫଳ ଓ ମୂଳ ବ୍ୟବହାର ହୋଇଥାଏ ।

ଭାରତ ର ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରଦେଶରେ ଏହାର ନାମକରଣ ଯଥା -

ବେଙ୍ଗଲୀ ନାମ – ପିପ୍ପୁଲ, ଯତ୍ୟା

ଓଡ଼ିଆ ନାମ – ପିପ୍ପଳୀ

ହିନ୍ଦୀ ନାମ – ପିପ୍ପୁଲ, ପିପ୍ପଳୀ

ସଂସ୍କୃତ ନାମ – ପିପ୍ପଳୀ, ମାଗଧୀ

ଇଂରାଜୀ ନାମ- Indian Long piper

ପିପ୍ପଳୀ ର ପ୍ରକାର ଭେଦ:

ରାଜନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମହାନୁସାରେ ଚାରି ପ୍ରକାର ପିପ୍ପଳୀ ର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଅଛି ଯଥା - ପିପ୍ପଳୀ, ବନପିପ୍ପଳୀ, ସିଂହଳୀପିପ୍ପଳୀ ଓ ଗଜପିପ୍ପଳୀ ।

ଚାଷ ପଣାଳୀ:

ପିପ୍ପଳିର ଚାଷ ଏହାର ଫଳ ଓ ମୂଳ ନିମନ୍ତେ କରାଯାଇଥାଏ, ଏହାର ଚାଷ ୩-୫ ବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ କରାଯାଇଥାଏ । ଚାରା ରୋପଣର ଚାରି ରୁ ପାଞ୍ଚ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଫଳ ଆସିବା ପ୍ରାରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଥାଏ । ଏଥିରେ ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଫଳ ଆସିଥାଏ, ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ପରେ ଏହାର ମୂଳକୁ ଉପାଡ଼ି ଅମଳ କରାଯାଇଥାଏ ।

ଜଳବାୟୁ ଓ ମୂର୍ତ୍ତିକା:

ପିପ୍ପଳୀ ଜୀବାଂଶଯୁକ୍ତ ଦୋରସା ଓ ଲାଲ ମାଟି ତଥା ନିଗିଡ଼ା ଜମିରେ ଚାଷ କରାଯାଇଥାଏ । ସାମାନ୍ୟ ପି.ଏଚ. ଥିବା ଜମି ଏହାର ଚାଷ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ।

ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି:

ପିପ୍ପଳୀ ର ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି ର ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟ ଫେବୃଆରୀ ରୁ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସ ମଧ୍ୟରେ କରାଯାଇଥାଏ । ଏହି ସମୟରେ ପୁରୁଣା ଗଛର ସଖାକୁ ୮-୧୦ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବର କାଟି (ଯେଉଁଥିରେ ୩-୬ ଟି ଆଖୁ ଥିବ) ପଲିଥିନ ଥଳିରେ ରୋପଣ କରାଯାଇଥାଏ । ରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ ପଲିଥିନ ଥଳିରେ ମାଟି, ବାଲି ଓ ଗୋବର ଖତ (ପ୍ରତ୍ୟେକ ୩୩ ପ୍ରତିଶତ) ମିଶାଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଥାଏ । ପଲିଥିନ ଥଳିରେ ରୋପଣ ପୂର୍ବରୁ କଲୋମ ଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋମୁତ୍ରରେ ଭିଜେଇକରି ରୋପଣ କରାଯାଏ ଓ ଛାଇ ସ୍ଥାନରେ ରଖାଯାଇଥାଏ । ପ୍ରତିଦିନ ସାମାନ୍ୟ ଜଳ ଛିଞ୍ଚନ କରାଯାଏ । ୪୫ ରୁ ୬୦ ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ଚାରା ଗୁଡ଼ିକ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଯାଇଥାଏ ।

ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି:

ପିପ୍ପଳୀ ଏକ ୪-୫ ବାର୍ଷିକ ଫସଲ ତେଣୁ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି ସମୟରେ ଏହାକୁ ଧାନରେ ରଖି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି କରିବା ଉଚିତ । ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଜମିକୁ ୨-୩ ଓର ହଳ କରିବା ସହିତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ୧୨ ରୁ ୧୫ ଟନ ଶତା ଗୋବରଖତ ମିଶାଇ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉଚିତ । କ୍ଷେତ୍ରରେ ୨ x ୨ ଫୁଟ ଦୂରତାରେ ଗାତ ଖୋଳି ସେଥିରେ ୧୦୦ ଗ୍ରାମ ଓଜନ ର ଶତାଗୋବର ଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ ।

ଚାରା ରୋପଣ:

ବର୍ଷ ଋତୁ ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ପୂର୍ବପ୍ରସ୍ତୁତ ଚାରା ଗୁଡ଼ିକୁ ମୁଖ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର ର ଗର୍ଭ ଗୁଡ଼ିକରେ ରୋପଣ କରାଯାଏ । ପ୍ରତି ଗର୍ଭରେ ଦୁଇଟି ଲେଖାଏ ଚାରା ରୋପଣ କରାଯାଏ । ହେକ୍ଟର ପ୍ରତି ପ୍ରାୟ ୫୦୦୦୦ ରୁ ୬୦୦୦୦ ଚାରା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ ।

ରଞ୍ଜା ବ୍ୟବସ୍ଥା:

ପିପ୍ପଳୀ ଲତାକୁ ମାଡ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ରଞ୍ଜା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଦରକାର । ଏଥିନିମନ୍ତେ ପ୍ରତି ଗଛର ପାଖରେ ରଞ୍ଜା ଲଗାଯାଇଥାଏ, ଯଦିଓ ରଞ୍ଜା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାନଯାଏ ତେବେ ଏହାର ଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ମାଟିରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଯାଇଥାଏ ।

ଘାସ ବାଛିବା:

କ୍ଷେତରୁ ନିର୍ମୂଳିତ ବ୍ୟବଧାନରେ ଘାସ ଓ ଅନାବନା ଗଛ ବାଛିବା ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଥାଏ । ଏହାଦ୍ୱାରା କ୍ଷେତ ସଫାରହିବା ସହିତ ହାତରେ ଘାସ ସଫା କରିବା ଦ୍ୱାରା ମାଟି ହାଲୁକା ହୋଇଥାଏ ଯାହାଦ୍ୱାରା ଗଛର ଚେର ବୃଦ୍ଧି ହେବାରେ ଉପଯୁକ୍ତ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥାଏ ।

ରୋଗ ପୋକ ନିରାକରଣ:

ପିପ୍ପଳୀ ଫସଲକୁ ନଷ୍ଟକରୁଥିବା ପ୍ରମୁଖ କୀଟ ମିଲି ବଗ ଓ ଚିପା । ମିଲି ବଗ ଗଛର ମୂଳକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିଥାଏ ଓ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ଋତୁରେ ଏହାର ପ୍ରଭାବ ଅଧିକ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ନିଦାନ ହେତୁ ନିମତେଲ କିମ୍ବା ନିମପତ୍ର କ୍ୱାଥ ମଇ ମାସରେ କରିଲେ ଲାଭକାରୀ ହୋଇଥାଏ ।

ଅମଳ:

ଚାରା ରୋପଣ ର ୮ ମାସ ପରେ ଏଥିରେ ଆସିଥିବା ଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ଅମଳ କ୍ଷମ ହୋଇଥାଏ । ଏହାର ଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ଧୂସର ରଙ୍ଗର ହୋଇଗଲେ ଜାଣିବା ଯେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିପକ୍ୱ ଓ ଅମଳ ଉପଯୁକ୍ତ । ଏହାପରେ ଏହାର ଫଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ତୋଳିକରି ଖାରେ ୪ ରୁ ୫ ଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶୁଖାଇଲା ପରେ ଏହା ବଜାରରେ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ହୋଇଥାଏ । ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୧୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ ଶୁଖିଲା ପିପ୍ପଳୀ ଅମଳ ହୋଇଥାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷରୁ ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ୧୫ କୁଇଣ୍ଟାଲ ଅମଳ ହୋଇଥାଏ । ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୫୦୦ କୁଇଣ୍ଟାଲ ପିପ୍ପଳମୂଳ ଅମଳ ହୋଇଥାଏ ।

କ୍ଷେତ୍ର ର ଯତ୍ନ:

ପ୍ରତି ବର୍ଷ ଫସଲ ଅମଳ ପରେ ଫେବୃଆରୀ ଓ ମାର୍ଚ୍ଚ ମାସରେ ଏହାର ଲତାଗୁଡ଼ିକୁ କାଟିଦିଆଯାଏ । କିଛି ଦିନପରେ ଗଛ ଗୁଡ଼ିକ ରେ ପୁନ୍ନ ପତ୍ର ଆସିବା ସହିତ ଫୁଲ ଫଳ ଆସିଥାଏ । ଯଦିଓ ଏହାର ଲତା ଗୁଡ଼ିକୁ କଟା ନଯାଏ ତାହେଲେ ପର ବର୍ଷ ଏଥିରେ ଫଳ ଆସିବା କମି ଯାଇଥାଏ । ତତ ସହିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗଛ ମୂଳରେ ନୁହେଁତମ ୫୦୦ ଗ୍ରାମ ଶଙ୍ଖା ଗୋବରଖତ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ଉଚିତ ।

ଆୟବ୍ୟୟ ଅଟକଳ:

୧. ବ୍ୟୟ

କ୍ର. ସଂଖ୍ୟା	ଖର୍ଚ୍ଚ ବିବେଚନା	ପ୍ରଥମବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ	ଦ୍ୱିତୀୟବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ	ତୃତୀୟବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ	ଚତୁର୍ଥବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ	ପଞ୍ଚମବର୍ଷ ଖର୍ଚ୍ଚ
୧.	ଚାରା ପ୍ରସ୍ତୁତି/ ନର୍ସରୀ ପ୍ରସ୍ତୁତି (୫୦,୦୦୦ @ ୫.୦୦ ଟଙ୍କା)	୨,୫୦,୦୦୦	-	-	-	-
୨.	କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତି	୫,୨୫୦	-	-	-	-
୩.	ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ	୯,୩୭୫	୩,୧୨୫	୩,୧୨୫	୩,୧୨୫	୩,୧୨୫
୪.	ଚାରା ରୋପଣ	୨,୨୫୦	-	-	-	-
୫.	ଆରୋହଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା / ରଞ୍ଜା ବ୍ୟବସ୍ଥା	୨୦,୦୦୦	-	୨୦,୦୦୦	-	-
୬.	ଜଳସେଚନ	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦
୭.	ଘାସ ବଛା	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦	୩,୦୦୦
୮.	କୀଟନାଶକ	୨,୫୦୦	୨,୫୦୦	୨,୫୦୦	୨,୫୦୦	୨,୫୦୦
୯.	ଅମଳ	୫,୦୦୦	୫,୦୦୦	୫,୦୦୦	୫,୦୦୦	୫,୦୦୦
ମୋଟ		୩,୦୪,୩୭୫.୦୦	୧୨,୧୨୫.୦୦	୩୨,୧୨୫.୦୦	୧୨,୧୨୫.୦୦	୧୨,୧୨୫.୦୦

୨. ଆୟ

କ୍ର. ସଂଖ୍ୟା	ପରିମାଣ	ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ (୧ମ ବର୍ଷ)	ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ (୨ୟ ବର୍ଷ)	ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ (୩ୟ ବର୍ଷ)	ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ (୪ର୍ଥ ବର୍ଷ)	ବାର୍ଷିକ ଟଙ୍କାର ପରିମାଣ (୫ମ ବର୍ଷ)
୧.	ପିପ୍ପଳୀ କିଲୋପ୍ରତି ୨୪୦.୦୦ ଟଙ୍କା x ୧୦୦୦ କିଲୋ (ପ୍ରଥମ ବର୍ଷ), ୧୫୦୦ କିଲୋ (ଦ୍ୱିତୀୟ ବର୍ଷ ରୁ ପଞ୍ଚମ ବର୍ଷ)	୨,୪୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦
୨.	ପିପ୍ପଳୀ ମୂଳ କିଲୋ ପ୍ରତି ୩୪୦.୦୦ x ୫୦୦ କିଲୋ					୧,୭୦,୦୦୦
ମୋଟ		୨,୪୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦	୯,୨୦,୦୦୦	୧୧,୩୦,୦୦୦

ଔଷଧୀୟ ବ୍ୟବହାର:

ଆୟୁର୍ବେଦ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁ ତ୍ରିକଟୁର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି ତାହାହେଉଛି ଶୁଷ୍କ, ପିପ୍ପଳୀ ଓ ଗୋଲ ମରିଚ, ଏହି ସମସ୍ତକୁ ସମପରିମାଣରେ ନେଇ ମିସାଇଦେଲେ ତାହାକୁ " ତ୍ରିକଟୁ" ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଅଧିକାଂଶ ଆୟୁର୍ବେଦ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତିରେ ତ୍ରିକଟୁର ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇଥାଏ ।

ଶ୍ୱାସ ରୋଗ ଉପଚାର ହେତୁ:

୧/୨ ଚାମଚ ତ୍ରିକଟୁ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ୧ ଚାମଚ ମହୁ ସହିତ ସେବନ କରିଲେ ଏହି ରୋଗରୁ ଉପଶମ ମିଳିଥାଏ ।

କାଶ ଓ ଅମ୍ଳପିତ୍ତ ରୋଗରେ:

୧/୨ ଚାମଚ ପିପ୍ପଳୀ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ୧ କପ ଶୀତ ସହିତ ସେବନ କରିଲେ ଏହି ରୋଗରୁ ଉପଶମ ମିଳିଥାଏ ।

ହିକକା ରୋଗରେ:

୧ ଚାମଚ ପିପ୍ପଳୀ ଚୂର୍ଣ୍ଣ ସହିତ ୧/୨ ଚାମଚ ମହୁ ମିଶାଇ ସେବନ କରିଲେ ଏହି ରୋଗ ଦୂର ହୋଇଥାଏ ।